Samouczek 2

Gnu Debugger (GDB) i asembler ciąg dalszy

Prerekwizyty

Samouczek 1

Cele

Ciąg dalszy podstaw posługiwania się debuggerem i powtórzenie podstawowych instrukcji asemblera x86-64. Tłumaczenie kodu języka C na asembler. Stos i jego zastosowania, ułożenie danych w pamięci.

Forma samouczka¹

Większość ćwiczeń polega na uruchomieniu w debuggerze gdb specjalnie przygotowanych programów i wykonywanie wypisywanych przez nie poleceń (deasemblację funkcji, wyświetlanie zawartości rejestrów lub pamięci). Do następnego etapu zadania przechodzi się najczęściej poleceniem <code>cont</code> (tzn. kolejne etapy zostały zorganizowane jako kolejne pułapki w kodzie) lub <code>run</code> (w skrócie <code>r</code>) z odpowiednim parametrem np. <code>r 1 (run oznacza uruchomienie debugowanego programu z zadanym argumentem wiersza poleceń, jeśli program jest w trakcie wykonywania to debugger zapyta, czy zakończyć aktualną instancję programu i uruchomić go z nowym argumentem).</code>

Może przydać się ściąga z gdb dostępna <u>tu</u>. Składnię i semantykę komend debuggera można również poznać za pomocą komendy help, np.

```
(gdb) help x
```

spowoduje wyświetlenie opisu komendy x.

Podstawy

Pobierz i wypakuj² plik, następnie przejdź do katalogu 1ec5.

Ćwiczenie 1.

Uruchom gdb za pomocą polecenia

\$ gdb act1

¹ Źródłem ćwiczeń jest kurs Introduction to Computer Systems na uniwersytecie Carnegie Mellon, USA http://www.cs.cmu.edu/afs/cs/academic/class/15213-m18/www/

² Np. poleceniem tar xf nazwa.tar,

```
(gdb) r 1
```

kontynuuj zgodnie z poleceniami wyświetlanymi na ekranie.

Ćwiczenie 2

Uruchom gdb za pomocą polecenia

```
$ gdb act2
(gdb) r s
```

kontynuuj zgodnie z poleceniami wyświetlanymi na ekranie.

Wskazówka: pierwszych 10 elementów tablicy liczb całkowitych arr wypiszesz poleceniem (gdb) x/10d arr

Ćwiczenie 3

Wyświetl zawartość pliku act3.c, np. pisząc cat act3.c w wierszu poleceń powłoki. Skompiluj ten plik do kodu asemblerowego za pomocą polecenia

```
$ gcc -Og -S act3.c
```

Powstanie plik act3.s. Wyświetl jego zawartość, np pisząc

```
$ cat act3.s
```

Następnie skompiluj act3.c bezpośrednio do kodu maszynowego pisząc

```
$ gcc - Og - c act 3.c
```

Powstanie plik act3.o. Wykonaj dezasemblację pliku act3.o pisząc

```
$ objdump -d act3.o
```

Porównaj wydruk z zawartością act3.s. Co oznaczają napisy np. .file, .globl, .type, których nie ma w zdezasemblowanym kodzie?

Sterowanie przebiegiem programu

Pobierz i wypakuj plik. Następnie przejdź do katalogu lec6.

Ćwiczenie 4

Uruchom gdb za pomocą polecenia

```
$ gdb act4
(gdb) r 5
```

kontynuuj zgodnie z poleceniami wyświetlanymi na ekranie.

Ćwiczenie 5

Skompiluj plik act5.c poleceniem

```
$ gcc -c -Og act5.c
następnie zdezasembluj act5.o poleceniem
$ objdump -d act5.o
zobacz przykład tłumaczenia pętli for, while i do-while do asemblera.
```

Stos

Pobierz i wypakuj plik. Następnie przejdź do katalogu 1ec7.

Ćwiczenie 6

Uruchom gdb za pomocą polecenia

```
$ gdb act6
(gdb) r m
```

kontynuuj zgodnie z poleceniami wyświetlanymi na ekranie.

Ćwiczenie 7

Uruchom gdb za pomocą polecenia

```
$ gdb act7
(gdb) r rsp
```

kontynuuj zgodnie z poleceniami wyświetlanymi na ekranie.

Ułożenie danych w pamięci

Pobierz i wypakuj plik. Następnie przejdź do katalogu 1ec8.

Ćwiczenie 8

```
$ gdb act8
(gdb) r integer
```

kontynuuj zgodnie z poleceniami wyświetlanymi na ekranie.